

Projekt uchwały opracowany przez
Zespół ds. zmian w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu

UCHWAŁA NR .../2026

Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia ... 2026 roku

§ 1

Naczelna Rada Adwokacka uchwała zmiany w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) – obwieszczenie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej – uchwała nr 403/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) w ten sposób, że:

1) po § 23d dodaje się § 23e w brzmieniu:

1. Korzystanie przez adwokata z narzędzi technologicznych w wykonywaniu czynności zawodowych ma charakter wspomagający i nie może naruszać zasad etyki adwokackiej i godności zawodu, w szczególności poprzez:

- a) wprowadzanie, udostępnianie lub dopuszczanie do przetwarzania informacji, objętych tajemnicą zawodową przez narzędzia technologiczne, których mechanizmy lub zasady działania nie zapewniają należytej ochrony tych informacji;
- b) powierzenie narzędziom technologicznym wykonywania czynności zawodowych w sposób naruszający samodzielność adwokata oraz jego osobistą i przewodnią rolę w prowadzeniu sprawy;
- c) naruszenie interesu klienta, w szczególności poprzez zaniechanie przez adwokata własnej oceny i weryfikacji rezultatu działania narzędzi technologicznych.

2. Korzystanie z narzędzi technologicznych nie wymaga odrębnego informowania klienta. W granicach wynikających z zasady zaufania, na żądanie klienta adwokat powinien wskazać wykorzystywane w jego sprawie narzędzia technologiczne oraz poinformować o celu ich wykorzystania.

3. Adwokat korzystający z narzędzi technologicznych powinien znać i rozumieć ograniczenia tych narzędzi oraz ryzyka związane z ich stosowaniem.

4. Korzystając z narzędzi technologicznych adwokat powinien zwrócić szczególną uwagę na ochronę danych osobowych wynikających z właściwych, powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

5. Korzystanie z narzędzi technologicznych nie zwalnia adwokata z osobistej odpowiedzialności, w szczególności za formę i treść podejmowanych czynności zawodowych.

2) w § 19 ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

Przekazywanie informacji objętych tajemnicą zawodową za pomocą elektronicznych i podobnych środków przekazu wymaga zachowania szczególnej ostrożności.

§ 2

Upoważnia się Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej do ustalenia tekstu jednolitego Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksu Etyki Adwokackiej) uchwalonego przez Naczelną Radę Adwokacką 10 października 1998 r. (uchwała nr 2/XVIII/98) ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej nr 32/2005 z 19 listopada 2005 r., uchwałami Naczelnej Rady Adwokackiej nr 33/2011 - 54/2011 z dnia 19 listopada 2011 r., uchwałą nr 64/2016 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 25 czerwca 2016 r., uchwałą nr 66/2019 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 21 września 2019 roku, uchwałą nr 66/2022 Naczelnej Rady Adwokackiej z 10 września 2022 roku, uchwałą nr 93/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z 26 maja 2023 roku oraz uchwałą nr 141/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z 1 grudnia 2023 roku oraz do obwieszczenia treści tekstu jednolitego tej uchwały na stronie www.adwokatura.pl.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

Uzasadnienie projektu uchwały

1. Założenia regulacji dotyczącej korzystania z narzędzi technologicznych

1.1. Zakres, cel i potrzeba regulacji

Proponowana zmiana polega na wprowadzeniu do Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksu Etyki Adwokackiej) (dalej: KEA) § 23e oraz zmianie brzmienia § 19 ust. 6 KEA. Jest ona uzasadniona zmianą warunków wykonywania zawodu adwokata, wynikającą z rozwoju narzędzi technologicznych. W szczególności dotyczy to sytuacji, w których czynności zawodowe podejmowane są przy wykorzystaniu rozwiązań ingerujących w proces analizy, formułowania treści oraz podejmowania decyzji.

W założeniu projektowana regulacja ma mieć charakter protechnologiczny. Jej celem nie jest ograniczenie możliwości korzystania z narzędzi technologicznych przez adwokatów, lecz stworzenie ram umożliwiających ich wykorzystanie zgodnie z zasadami etyki. Proponowane rozwiązanie zmierza do zapewnienia, aby rozwój technologiczny mógł być wykorzystywany w praktyce zawodowej w sposób wspierający wykonywanie czynności zawodowych, przy jednoczesnym zachowaniu wartości właściwych dla zawodu zaufania publicznego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że pojawienie się nowych narzędzi technologicznych nie wpływa na treść zasad wyrażonych w KEA. Tworzy natomiast nowe wyzwania związane ze sposobem wykonywania zawodu zgodnie z tymi zasadami, w szczególności w zakresie np. ochrony tajemnicy zawodowej, podejmowania decyzji w sprawach klientów, opracowywania pism oraz organizacji pracy związanej z prowadzeniem sprawy. W konsekwencji ocena zgodności wykorzystywania narzędzi technologicznych z zasadami etyki wymaga odniesienia tych zasad do nowych form podejmowanych czynności zawodowych, które nie były uwzględnione w chwili ich formułowania. W świetle powyższego pojawiła się potrzeba rozważenia, czy istniejące zasady etyki, mimo swojego ogólnego charakteru, pozwalają na adekwatną ocenę tych nowych form wykonywania

czynności zawodowych, czy też konieczne jest ich doprecyzowanie poprzez wprowadzenie zmian w KEA.

Odpowiedź na tak sformułowane zagadnienie wymagało w pierwszej kolejności odniesienia się do standardów wypracowanych na poziomie międzynarodowym, a następnie dokonania analizy obowiązujących przepisów KEA. W tym zakresie analizie poddano w szczególności wytyczne *Council of Bars and Law Societies of Europe* zawarte w dokumencie *Guide on the use of generative artificial intelligence tools by lawyers* (2 października 2025 r.)¹, opracowanie *Conseil national des barreaux* (adwokatura francuska) pt. *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative* (wrzesień 2024 r.)², wraz z dokumentem uzupełniającym *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle* (czerwiec 2025)³, jak również stanowisko *Bundesrechtsanwaltskammer* (adwokatura niemiecka) ujęte w dokumencie *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)* (grudzień 2024 r.)⁴, dotyczącym dopuszczalnych granic korzystania z technologii w wykonywaniu zawodu prawnika. W konsekwencji jako zasadne jawiło się zbadanie treści tych zasad w zakresie, w jakim określają one granice korzystania z narzędzi technologicznych, w szczególności w odniesieniu do sztucznej inteligencji (dalej: AI), a w dalszej kolejności ustalenie ich relacji do obowiązujących przepisów KEA.

1.2. Regulacje międzynarodowe

1.2.1. Zasady wynikające z wytycznych CCBE w zakresie korzystania z narzędzi AI

Analiza wytycznych CCBE wskazuje, że korzystanie z narzędzi AI ujmowane jest w odniesieniu do podstawowych zasad wykonywania zawodu prawnika, w szczególności poufności (tajemnicy zawodowej) oraz kompetencji zawodowych, przy jednoczesnym

---

¹ CCBE *guide on the use of generative AI by lawyers*, 2 October 2025, https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/IT_LAW/ITL_Guides_recommendations/EN_ITL_20251002_CCBE-guide-on-the-use-of-the-use-of-generative-AI-for-lawyers.pdf (dostęp: 01.04.2026)

² CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, 1ère Édition, Septembre 2024, <https://cnb.avocat.fr/medias/cnb-guidepratique-utilisation-systemes-iag-2024-68f7b1d86e4570.98487114.pdf> (dostęp: 01.04.2026)

³ CNB, *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle*, 1re Édition, Juin 2025, <https://cnb.avocat.fr/medias/cnb-grille-lecture-intelligence-aartificielle-2025-68f775b81ba5b2.65545272.pdf> (dostęp: 01.04.2026)

⁴ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, Stand: Dezember 2024, https://www.brak.de/fileadmin/service/publikationen/Handlungshinweise/BRAK_Leitfaden_mit_Hinweisen_zum_KI-Einsatz_Stand_12_2024.pdf (dostęp: 01.04.2026)

uwzględnieniu innych zasad, w tym odnoszących się do relacji z sądem oraz z innymi przedstawicielami zawodów prawniczych.

W odniesieniu do zasady poufności podkreślono ryzyko ujawnienia informacji objętych tajemnicą zawodową, co może wynikać z mechanizmu działania narzędzi AI, w szczególności możliwości wykorzystywania wprowadzanych zapytań, dokumentów, obrazów lub plików audio do dalszego trenowania modeli. W tym kontekście zaakcentowano konieczność powstrzymania się od wprowadzania do interfejsu takich narzędzi danych osobowych, poufnych lub innych informacji dotyczących klienta, w szczególności w formie zapytań, o ile nie zostały zapewnione odpowiednie zabezpieczenia. Zwrócono również uwagę na potrzebę rozumienia charakteru operacji przetwarzania danych przez dostawcę narzędzia, w tym możliwości ich dalszego wykorzystania do trenowania modeli lub udostępniania podmiotom trzecim⁵. W zakresie kompetencji zawodowych przyjęto, że obowiązek ten nie ogranicza się do znajomości prawa, lecz obejmuje również znajomość narzędzi technologicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej. W tym zakresie podkreślono konieczność weryfikacji rezultatów działania narzędzi AI przed ich wykorzystaniem, rozumienia ich możliwości i ograniczeń, a także uwzględniania kontekstu ich użycia oraz związanych z nim ryzyk⁶.

W odniesieniu do zasady niezależności zaakcentowano trudności związane z utrzymaniem obiektywizmu zawodowego w sytuacji korzystania z narzędzi AI. Odniesiono się w szczególności do zjawisk związanych z uprzedzeniami modeli oraz ich skłonnością do generowania odpowiedzi zgodnych z oczekiwaniami użytkownika, co może prowadzić do formułowania rozwiązań nieuwzględniających w sposób należyty okoliczności konkretnej sprawy. Zwrócono również uwagę na możliwość internalizacji takich rozwiązań przez prawnika⁷. W odniesieniu do transparentności i informowania klienta przyjęto, że w sytuacji, w której można racjonalnie założyć, iż świadomy klient mógłby zgłosić zastrzeżenia, postawić warunki lub mieć wątpliwości co do wykorzystania narzędzi AI w danej sprawie, prawnik powinien zapewnić odpowiedni poziom transparentności w relacji z klientem⁸.

W dalszej kolejności odniesiono się do innych zasad o charakterze podstawowym, w tym godności zawodu, uczciwości, reputacji prawnika, lojalności wobec klienta oraz

---

⁵ *CCBE guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 5

⁶ *CCBE guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 5

⁷ *CCBE guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 5

⁸ *CCBE guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 5

poszanowania zasad państwa prawnego i prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w kontekście ryzyk związanych z wykorzystaniem treści generowanych przez AI bez ich uprzedniej weryfikacji. Zwrócono również uwagę na ryzyka związane z konfliktem interesów, wynikające z charakteru systemów AI, które mogą być trenowane na danych pochodzących od różnych kancelarii i klientów lub mieć do nich dostęp, co może prowadzić do niezamierzonego ujawnienia informacji lub powstania sytuacji kolizyjnych⁹.

1.2.2. Korzystanie z AI w świetle wytycznych adwokatury francuskiej

W przewodniku Conseil national des barreaux korzystanie z AI zostało zestawione z obowiązkami adwokata w zakresie ochrony poufności, tajemnicy zawodowej, ochrony danych osobowych, oceny rezultatu wygenerowanego przez narzędzie, przejrzystości organizacyjnej wewnątrz kancelarii oraz szkolenia członków kancelarii¹⁰.

W odniesieniu do zasady tajemnicy zawodowej dokument adwokatury francuskiej przyjmuje podejście rygorystyczne, wskazując na konieczność całkowitego wyłączenia określonych kategorii informacji z zakresu danych wprowadzanych do narzędzi AI. Podkreślono, że adwokat powinien powstrzymać się od przekazywania do takich systemów jakichkolwiek danych dotyczących prowadzonych spraw lub klientów, obejmujących w szczególności dane osobowe, takie jak imię i nazwisko, adres, numery telefonu, a także informacje o charakterze finansowym, strategicznym oraz wszelkie inne elementy pozwalające na identyfikację osoby lub podmiotu¹¹.

W zakresie odnoszącym się do ochrony danych osobowych dokument adwokatury francuskiej podkreśla, że korzystanie z narzędzi AI musi pozostawać zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹² (dalej: RODO). Zauważono, że przetwarzanie danych osobowych przy wykorzystaniu narzędzi AI powinno respektować zasady wynikające z RODO, w szczególności zasadę celowości, minimalizacji danych, ograniczenia okresu przechowywania, bezpieczeństwa i poufności oraz prawa osób, których dane dotyczą. W kontekście formułowania zapytań do systemów AI odesłano również do zasad dotyczących zachowania tajemnicy zawodowej jako punktu odniesienia dla

---

⁹ *CCBE guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 5-6

¹⁰ CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, s. 30-35

¹¹ CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, s. 30

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).

praktycznego stosowania wymogów ochrony danych osobowych. Podkreślono, że rozporządzenie to znajduje zastosowanie do wszystkich kancelarii adwokackich¹³. W szczególności podkreślono znaczenie miejsca hostowania modeli językowych oraz jurysdykcji podmiotu zarządzającego infrastrukturą, co może oddziaływać na poziom ochrony danych oraz rodzić dodatkowe zagadnienia związane z przestrzeganiem przepisów o ochronie danych osobowych¹⁴.

CNB zaleca rygorystyczną ocenę wyniku w celu wykrycia błędów lub halucynacji, pod rygorem poniesienia odpowiedzialności. Wskazano, że ocena rezultatu oznacza przede wszystkim identyfikację halucynacji, to jest błędów, a użytkownik staje się w tym sensie weryfikatorem i zatwierdzającym rezultat wygenerowany przez AI. Jednocześnie zaznaczono potrzebę zachowania dystansu i krytycznego podejścia, ponieważ treść wygenerowana przez maszynę może być błędna, mimo że sprawia wrażenie całkowicie wiarygodnej. Zalecono także korzystanie z systemów AI, które podają źródła, tak aby mogły one zostać zweryfikowane, przy czym zastrzeżono, że nie chroni to przed halucynacjami. Przypomniano również, że niektóre systemy AI nie są wyszukiwarkami i niekoniecznie zostały wytrenowane na aktualnych danych¹⁵.

W ramach rekomendacji wskazano na potrzebę zapewnienia transparentności w korzystaniu z AI w kancelarii. W tym zakresie podkreślono konieczność jasnego komunikowania wszystkim osobom pracującym w kancelarii zasad i celów korzystania z AI, w szczególności w odniesieniu do ryzyk z nią związanych. Zalecenie to obejmuje również szkolenie w zakresie możliwości i ograniczeń tych narzędzi oraz informowanie o zasadach bezpieczeństwa i poufności. Takie informacje mogą być przekazywane w ramach wewnętrznych dokumentów, takich jak np. przewodnik użytkownika AI, a także podczas dedykowanych szkoleń¹⁶.

Ponadto w wytycznych adwokatury francuskiej powołano się na badania z których wynika, że korzystanie z narzędzi AI może wiązać się z ryzykiem osłabienia zdolności intelektualnych i poznawczych adwokatów, w szczególności w zakresie rozumowania prawniczego, wskutek utraty nawyku samodzielnego prowadzenia badań, samodzielnego

---

¹³ CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, s. 32

¹⁴ CNB, *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle*, s. 8

¹⁵ CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, s. 33

¹⁶ CNB, *Guide pratique – Utilisation des systèmes d'intelligence artificielle générative*, s. 34; CNB, *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle*, s. 8

redagowania tekstów oraz zachowywania krytycznego myślenia¹⁷. Wskazano również na ryzyko związane z postrzeganiem pracy adwokata w warunkach upowszechnienia narzędzi AI. W szczególności zwrócono uwagę, że wzrost automatyzacji oraz powszechność korzystania z tych narzędzi mogą prowadzić do powstawania wątpliwości po stronie klientów co do rzeczywistej wartości dodanej udzielanych porad prawnych, co w konsekwencji może oddziaływać na wizerunek zawodu¹⁸.

1.2.3. Wytyczne adwokatury niemieckiej dotyczące korzystania z narzędzi AI.

W wytycznych Bundesrechtsanwaltskammer wskazano, że obowiązujące regulacje dotyczące wykonywania zawodu adwokata mają charakter technologicznie neutralny i znajdują zastosowanie także w przypadku korzystania z narzędzi AI. Podkreślono, że ich użycie nie zwalnia adwokata z obowiązku samodzielnego i niezależnego świadczenia pomocy prawnej oraz reprezentowania interesów klienta¹⁹. Jednocześnie wskazano, że zasada sumiennego wykonywania zawodu oraz zasada osobistego świadczenia usług obejmują również sytuacje, w których wykorzystywane są systemy AI. W tym ujęciu korzystanie z tych narzędzi może mieć wyłącznie charakter wspomagający i nie może prowadzić do zastąpienia czynności zawodowych adwokata. W każdym przypadku konieczna pozostaje samodzielna weryfikacja oraz końcowa kontrola wyników wygenerowanych przez system²⁰. W dalszej kolejności zwrócono uwagę, że wykorzystanie narzędzi AI wiąże się z podwyższonymi obowiązkami staranności, których zakres wzrasta wraz ze stopniem automatyzacji oraz sposobem ich użycia. W szczególności w sytuacjach, w których narzędzia te są wykorzystywane w relacji z klientem, wymagany jest wyższy standard staranności, przy czym nie może powstać wrażenie, że indywidualna analiza i porada prawna nie są konieczne. Wskazano ponadto, że obowiązujące regulacje nie wprowadzają co do zasady obowiązku korzystania z narzędzi AI, nawet jeżeli ich użycie może w określonych przypadkach prowadzić do zwiększenia efektywności działania. Jednocześnie odnotowano, że w niektórych sytuacjach, związanych z

---

¹⁷ CNB, *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle*, s. 8

¹⁸ Zidentyfikowano przy tym kilka sytuacji, w których zjawisko to może się ujawniać. Po pierwsze, poprzez ujednoczenie treści opracowań prawnych z wykorzystaniem z tych samych narzędzi i wzorców generowania treści, co może ograniczać indywidualny charakter i innowacyjność pracy. Po drugie, poprzez możliwość zakwestionowania stosowanych stawek, w tym ich potencjalne obniżenie. Po trzecie, poprzez sytuację odwrotną, polegającą na utrzymaniu lub wzroście tych stawek w związku z kosztami korzystania z narzędzi AI, które mogą być przenoszone na odbiorców usług prawnych. CNB, *Grille de lecture – Synthèse des consultations effectuées par le groupe de travail sur l'intelligence artificielle*, s. 8

¹⁹ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 2

²⁰ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 2

zapewnieniem odpowiednich warunków wykonywania zawodu, wykorzystanie tego rodzaju narzędzi może okazać się uzasadnione²¹.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, znajduje pełne zastosowanie również w przypadku korzystania z narzędzi AI. Obowiązek ten obejmuje wszelkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu, w tym zarówno dane identyfikujące klienta, jak i sam fakt udzielenia pełnomocnictwa, przy czym jego naruszenie podlega odpowiedzialności karnej. W konsekwencji poufne informacje dotyczące klienta nie mogą być ujawniane przy korzystaniu z narzędzi AI. Podkreślono przy tym konieczność formułowania zapytań w sposób abstrakcyjny, uniemożliwiający identyfikację konkretnej sprawy, a w przypadku przekazywania dokumentów konieczność ich uprzedniej anonimizacji. Równolegle wskazano na obowiązek przestrzegania standardów bezpieczeństwa oraz przepisów o ochronie danych osobowych²². W odniesieniu do korzystania z usług podmiotów zewnętrznych, w tym dostawców AI, wskazano, że dostęp do informacji objętych tajemnicą zawodową może być udzielony wyłącznie w zakresie niezbędnym do świadczenia usługi. Jeżeli to możliwe, dane powinny być anonimizowane lub szyfrowane. Podkreślono, że przekazywanie informacji objętych tajemnicą zawodową do modeli językowych co do zasady nie jest konieczne, a dla przyjęcia naruszenia wystarczająca jest sama możliwość uzyskania dostępu do tych informacji przez podmiot trzeci²³.

W odniesieniu do obowiązków transparentności wskazano, że choć adwokat zobowiązany jest do informowania klienta o istotnych aspektach prowadzenia sprawy, to na gruncie obowiązujących przepisów nie ustanowiono co do zasady obowiązku informowania o korzystaniu z narzędzi AI. Jednocześnie wskazano, że obowiązki w zakresie transparentności mogą wynikać z innych podstaw prawnych, w szczególności z prawa umów lub przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W tym kontekście podkreślono znaczenie przejrzystego posługiwania się narzędziami AI, w tym możliwość uregulowania tej kwestii w relacji z klientem²⁴. Jednocześnie zauważono, że Rozporządzenie 2024/1689 w sprawie sztucznej inteligencji²⁵ przewiduje, że od 2 sierpnia 2026 r. dostawcy i użytkownicy systemów AI

---

²¹ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 3

²² BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 3

²³ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 3-4

²⁴ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 4-5

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz. 1689).

podlegają określonym obowiązkom w zakresie transparentności, których zakres jest zróżnicowany. W odniesieniu do użytkowników, w tym adwokatów, znaczenie może mieć obowiązek ujawnienia wykorzystania treści generowanych przez AI w przypadku ich publikacji w celu informowania opinii publicznej o sprawach istotnych z punktu widzenia interesu publicznego²⁶. Jednocześnie wskazano, że obowiązek ten nie znajduje zastosowania, jeżeli treści zostały poddane weryfikacji przez człowieka lub redakcyjnej kontroli, a odpowiedzialność za ich publikację ponosi osoba fizyczna lub prawna. Ponadto zgodnie z art. 4 wspomnianego rozporządzenia, dostawcy i użytkownicy systemów AI są zobowiązani do zapewnienia, aby osoby uczestniczące w ich obsłudze i wykorzystaniu posiadały odpowiedni poziom kompetencji w zakresie AI, uwzględniający ich wiedzę techniczną, doświadczenie, szkolenia oraz kontekst użycia systemu²⁷. Pojęcie kompetencji w zakresie AI obejmuje wiedzę i rozumienie pozwalające na świadome korzystanie z systemów AI, z uwzględnieniem związanych z nimi możliwości, ryzyk oraz potencjalnych szkód²⁸.

1.3. Zakres zastosowania obowiązujących przepisów KEA w kontekście korzystania z narzędzi AI

Analiza obowiązujących przepisów KEA prowadzi do wniosku, że na ich podstawie możliwe jest określenie podstawowych granic dopuszczalnego korzystania przez adwokata z narzędzi technologicznych, w tym z AI. W przypadku korzystania z tych narzędzi punktem odniesienia pozostają te same wartości, które wyznaczają zasady wykonywania zawodu adwokata, w szczególności godność zawodu, niezależność, ochrona interesu klienta, sumienność, utrzymanie wysokiej sprawności zawodowej, odpowiedzialność zawodowa, tajemnica zawodowa oraz zaufanie stanowiące podstawę relacji między klientem a adwokatem.

Analiza dokumentów europejskich (krajowych i międzynarodowych) wskazuje, że w kontekście korzystania z narzędzi AI zasadnicze znaczenie przypisywane jest ochronie tajemnicy zawodowej. Korzystanie z tych narzędzi jest co do zasady dopuszczalne, jednak wyłącznie pod warunkiem zachowania tajemnicy zawodowej, która wyznacza granice dopuszczalnego korzystania z takich rozwiązań. Ponadto zgodność korzystania z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, traktowana jest jako warunek konieczny, lecz niewystarczający, albowiem spełnienie wynikających z tych przepisów może nie eliminować

---

²⁶ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 6

²⁷ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 5

²⁸ BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 5-6

ryzyka naruszenia tajemnicy zawodowej. W tym ujęciu ochrona danych osobowych oraz tajemnica zawodowa pozostają ze sobą powiązane, jednak nie są to porządki tożsame. Jednocześnie akcentowana jest daleko idąca ostrożność w zakresie wprowadzania danych dotyczących klientów do systemów AI, w tym w szczególności danych objętych tajemnicą zawodową, przy czym w przypadku braku pełnych gwarancji po stronie dostawcy przyjmuje się zasadę konieczności powstrzymania się od ich przekazywania. W dokumentach tych podkreśla się również znaczenie jurysdykcji przetwarzania oraz poziomu ochrony danych, a także odpowiedzialność adwokata za wybór narzędzia, analizę jego mechanizmów działania oraz warunków przetwarzania informacji. W tym kontekście § 19 KEA określa ogólne obowiązki w zakresie zachowania i zabezpieczenia tajemnicy zawodowej, przy czym regulacja ta została ukształtowana w realiach klasycznych systemów informatycznych, w których adwokat zachowywał zasadniczo kontrolę nad infrastrukturą i obiegiem danych²⁹.

W dalszej kolejności należy odnieść się do § 1 ust. 2 KEA, zgodnie z którym naruszeniem godności zawodu adwokackiego jest takie postępowanie adwokata, które mogłoby go poniżyć w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu. W kontekście korzystania z narzędzi AI ryzyko to może mieć miejsce w szczególności w sytuacji, gdy adwokat posługuje się treściami wygenerowanymi przez AI bez uprzedniej ich weryfikacji, ujawnia informacje objęte tajemnicą zawodową lub wtedy gdy czynność zawodowa została powierzona technologii bez jego osobistego zaangażowania³⁰. Ocena takich sytuacji wymaga odniesienia nie tylko do godności zawodu, lecz także do zasad określających sposób wykonywania czynności zawodowych, w tym tych zawartych w § 7 KEA. Zgodnie z zdaniem pierwszym tego przepisu adwokat korzysta w czasie wykonywania czynności zawodowych z pełnej swobody i niezależności, natomiast zdanie drugie nakłada na niego obowiązek dbałości o to, aby nie przekroczyć granic prawidłowego reprezentowania interesów klienta. W odniesieniu do korzystania z narzędzi AI swoboda oznacza samodzielność intelektualną w doborze argumentacji i sposobu prowadzenia sprawy, co wyklucza bezrefleksyjne przyjmowanie propozycji generowanych przez AI. Z kolei niezależność należy rozumieć jako wolność od

---

²⁹ P. F. Piesiewicz, *Ochrona danych osobowych i tajemnicy adwokackiej w wybranych regulacjach deontologicznych państw europejskich oraz w dokumentach międzynarodowych. Wnioski de lege ferenda dla Adwokatury Polskiej*, tekst ukaże się w publikacji pokonferencyjnej VII edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawniczych Zawodów Zaufania Publicznego - "Zadania samorządów zawodowych w tworzeniu warunków do wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego", która odbyła się w Toruniu dnia 5 grudnia 2025 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMK, maszynopis s. 11-12

³⁰ P. F. Piesiewicz, *Zasady korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji w międzynarodowych i zagranicznych dokumentach dotyczących wykonywania zawodu adwokata. Wnioski dla Adwokatury Polskiej*, tekst ukaże się w czasopiśmie *Palestra* 5/2006, maszynopis, s. 10-11

wpływów zewnętrznych, rozumianą jako brak podporządkowania procesu podejmowania decyzji czynnikom innym niż własny osąd adwokata. Tradycyjnie obejmowała ona niezależność od władzy publicznej, klientów czy osób trzecich. Jak trafnie wskazywano w doktrynie, rada prawna traci na wartości, jeżeli zostaje udzielona pod wpływem osoby trzeciej lub wytworzonej okoliczności. W warunkach cyfrowych osobami trzecimi mogą być dostawcy technologii, natomiast „okolicznością” stają się uprzedzenia systemowe lub błędy modelu³¹.

Uczciwość, jak i rzetelność są zasadami, bez których adwokat nie może właściwie wykonywać swoich zawodowych obowiązków³². Z tego względu ocena korzystania przez adwokatów z AI wymaga dalszego odniesienia do zasad określających sposób wykonywania czynności zawodowych, w szczególności do norm wynikających z § 8 oraz § 14 KEA. Zgodnie z § 8 zd. 1 KEA „adwokat powinien wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należytą uczciwością, sumiennością i gorliwością”. W kontekście korzystania z narzędzi technologicznych uczciwość oznacza, że adwokat może posługiwać się rezultatem działania systemu jako własnym wyłącznie wtedy, gdy został on przez niego samodzielnie przeanalizowany, zweryfikowany i świadomie zaakceptowany, przy uwzględnieniu uzasadnionych oczekiwań klienta co do osobistego charakteru świadczonej pomocy prawnej. Sumiennność odnosi się natomiast do obowiązku weryfikacji rezultatów działania narzędzi technologicznych, a gorliwość do działania według najlepszej woli i wiedzy również w warunkach korzystania z tych narzędzi. W tym kontekście znaczenie ma także § 14 KEA, zgodnie z którym adwokat odpowiada za formę i treść pism procesowych przez niego zredagowanych, niezależnie od sposobu ich przygotowania. Uzupełniająco § 8 zd. 2 KEA, nakładający obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i utrzymania wysokiej sprawności zawodowej, obejmuje również konieczność zachowania własnych kompetencji intelektualnych przy korzystaniu z narzędzi technologicznych oraz rozwijania umiejętności ich świadomego i krytycznego wykorzystywania³³.

---

³¹ P. F. Piesiewicz, *Zasady korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji w międzynarodowych i zagranicznych dokumentach ...*, s. 12-14; P. Mielniczek, *Etyka pracy prawnika z wykorzystaniem sztucznej inteligencji*, „Prawo Nowych Technologii” 2025, nr 1, s. 30-31, doi:10.32027/PNT.25.1.4.

³² I. Tomala., *Uczciwość i rzetelność w zawodzie prawnika*, „Logos i Ethos” 2019, nr 51, s. 222 i nast, <https://doi.org/10.15633/lie.3443>

³³ P. F. Piesiewicz, *Zasady korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji w międzynarodowych i zagranicznych dokumentach ...*, s. 14-15; zob. także: zob. J. Armour, H. Sako, *Artificial intelligence in the legal sector: pressures and challenges of transformation*, „Cambridge Journal of Regions, Economy and Society” 2020, vol. 13, issue 1, s. 135-152; A. Niemczuk, A. Zienkiewicz, *Artificial intelligence in the work of lawyers and in the judicial system – from new technologies to regulations*, „Studia Prawnoustrojowe” 2025, nr 68, s. 328, <https://doi.org/10.31648/sp.11037>

Ocena sposobu korzystania z narzędzi AI wymaga również odniesienia do zasad określających relację adwokata z klientem, w szczególności do § 6 oraz § 51 KEA. Zgodnie z § 6 KEA celem podejmowanych czynności zawodowych jest ochrona interesów klienta. W tym ujęciu korzystanie z narzędzi AI może pozostawać zgodne z interesem klienta, jeżeli przyczynia się do usprawnienia pracy adwokata lub zwiększenia efektywności analizy, jednak nie może prowadzić do powstania ryzyk zagrażających temu interesowi, w szczególności w zakresie ochrony informacji objętych tajemnicą zawodową, adekwatności przyjmowanych rozwiązań lub prawidłowej identyfikacji potrzeb klienta. Kluczowym elementem wykonywania zawodu adwokata są relacje z klientami, których fundament stanowi zaufanie. Wyrazem tej zasady jest § 51 KEA, zgodnie z którym stosunek klienta do adwokata oparty jest na zaufaniu. Zaufanie to budowane jest poprzez przekonanie o dobrej woli adwokata, właściwej motywacji, dochowaniu należytej staranności zawodowej oraz poszanowaniu wartości właściwych dla charakteru tego zawodu.³⁴ W warunkach korzystania z narzędzi AI zasada ta zachowuje znaczenie jako punkt odniesienia dla oceny sposobu posługiwania się technologią w sprawie klienta. Choć KEA nie przewiduje obowiązku informowania klienta o każdym wykorzystywanym narzędziu, to w sytuacjach, w których sposób użycia AI może mieć znaczenie dla oceny prowadzenia sprawy, zasada zaufania uzasadnia zapewnienie odpowiedniego poziomu transparentności³⁵.

1.4. Potrzeba doprecyzowania istniejącej regulacji

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że obowiązujące zasady ujęte w KEA odnoszą się do ryzyk i wyzwań związanych z korzystaniem z narzędzi technologicznych, w tym AI. Normy dotyczące godności zawodu, tajemnicy adwokackiej, niezależności, sumienności oraz ochrony interesu klienta mogą stanowić podstawę oceny zachowań adwokatów. Nie zachodzi zatem potrzeba zmiany KEA w warstwie wartości, które pozostają aktualne również w warunkach postępującej cyfryzacji praktyki zawodowej. Jednocześnie rozwój technologii oraz ich szerokie wykorzystanie w wykonywaniu zawodu w ocenie twórców projektu prowadzą do powstania ryzyka niejednolitości interpretacji obowiązujących przepisów KEA oraz trudności w ich stosowaniu. W konsekwencji zasadne jest wprowadzenie regulacji o charakterze doprecyzującym, która porządkuje sposób stosowania istniejących zasad w

---

³⁴ I. Górna., *O ograniczeniach holistycznego ujmowania etyk zawodów prawniczych*, „Folia Iuridica” 2016, nr 77, s. 39, a także Wyrok TK z 18.02.2004 r., P 21/02, OTK-A 2004, nr 2, poz. 9.

³⁵ P. F. Piesiewicz, *Zasady korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji w międzynarodowych i zagranicznych dokumentach ...*, s. 15-16

kontekście korzystania z narzędzi technologicznych³⁶. Regulacja ta powinna opierać się na dwóch podstawowych założeniach: **zasadzie humanocentryzmu** oraz **zasadzie neutralności technologicznej**. Zasada humanocentryzmu zakłada zachowanie przewodniej i nadzorczej roli człowieka (adwokata) w procesie korzystania z narzędzi technologicznych. Oznacza ona, że systemy AI mogą być wykorzystywane wyłącznie w sposób wspomagający, bez naruszania samodzielności osądu, odpowiedzialności oraz kontroli adwokata nad przebiegiem sprawy³⁷. W tym ujęciu technologia nie stanowi samodzielnego źródła rozstrzygnięć, lecz narzędzie podporządkowane decyzjom podejmowanym przez adwokata. Z kolei zasada neutralności technologicznej oznacza, że regulacja zawarta w KEA powinna odnosić się do ogólnej kategorii narzędzi technologicznych, a nie do konkretnych rozwiązań, takich jak AI³⁸.

2. Projektowane zmiany KEA w zakresie korzystania z narzędzi technologicznych

Przedstawione wyżej ustalenia prowadzą do potrzeby sformułowania norm o charakterze doprecyzowującym, odnoszących się bezpośrednio do sposobu korzystania przez adwokata z narzędzi technologicznych w wykonywaniu czynności zawodowych. Jak wskazano projektowany § 23e KEA ma na celu uporządkowanie tej problematyki poprzez wskazanie granic dopuszczalnego wykorzystania technologii jednocześnie odnosząc się do wartości wynikających z zasad etyki. Należy podkreślić, że z projektowanego § 23e ust. 1 wynika, że w korzystanie z narzędzi technologicznych “nie może naruszać zasad etyki adwokackiej i godności zawodu” a następnie następuje przykładowe wyliczenie. W zamierzeniu przepis ten ma charakter uzupełniający (komplementarny) względem innych zasad etyki. Oznacza to, że

---

³⁶ P. F. Piesiewicz, *Zasady korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji w międzynarodowych i zagranicznych dokumentach ...*, s. 16

³⁷ W dokumencie wskazano opracowanym przez Grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji pt. *Wytyczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji*, wskazano że “systemy SI muszą być ukierunkowane na człowieka, a ich wykorzystywanie musi również służyć ludzkości i dobru ogółu i przyczyniać się do zwiększania dobrobytu i wolności człowieka. Chociaż systemy SI niosą za sobą ogromne możliwości, wiążą się również z określonymi zagrożeniami, których wyeliminowanie wymaga podjęcia odpowiednich i proporcjonalnych działań. Stoimy obecnie przed szansą kształtowania rozwoju systemów SI. Chcemy upewnić się, że możemy mieć zaufanie do środowisk społeczno-technicznych, w które takie systemy są komponowane, a także dążymy do tego, by producenci systemów SI uzyskali przewagę konkurencyjną dzięki stosowaniu godnej zaufania sztucznej inteligencji w swoich produktach i usługach. Wiąże się to z koniecznością dążenia do maksymalizacji korzyści, jakie przynosi stosowanie systemów SI, przy jednoczesnym zapobieganiu związanym z nimi zagrożeniom oraz ograniczaniu tych zagrożeń do minimum”; zob. Grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji, *Wytyczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji*, Bruksela 2019, s. 5; https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/JURI/DV/2019/11-06/Etics-guidelines-AI_PL.pdf (dostęp: 9.02.2026).

³⁸ zob. BRAK, *Hinweise zum Einsatz von künstlicher Intelligenz (KI)*, s. 2

przepis § 23e KEA nie stanowi wyrazu zasady *lex specialis derogat legi generali* względem pozostałych zasad.

2.1. Pojęcie narzędzi technologicznych

Posłużenie się pojęciem „narzędzi technologicznych” ma na celu objęcie regulacją całej kategorii rozwiązań wykorzystywanych w praktyce zawodowej, bez odwoływania się do konkretnych technologii lub ich aktualnych postaci. Podejście to odpowiada również stanowisku prezentowanemu w wytycznych adwokatury niemieckiej, w których podkreślono technologicznie neutralny charakter obowiązujących zasad wykonywania zawodu, znajdujących zastosowanie także w przypadku korzystania z narzędzi AI. W konsekwencji użycie pojęcia narzędzi technologicznych w założeniu ma stanowić realizację zasady neutralności technologicznej, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości wartości i zasad sprecyzowanych w KEA.

2.2. Wspomagający charakter korzystania z narzędzi technologicznych

Projektowany przepis § 23e ust. 1 KEA stanowi, że korzystanie przez adwokata z narzędzi technologicznych w wykonywaniu czynności zawodowych ma charakter wspomagający. Przepis ten określa, na czym polega korzystanie z narzędzi technologicznych. Z treści normy zawartej w tym przepisie wynika, że wykorzystanie narzędzi technologicznych, w tym systemów AI, może pełnić jedynie funkcję pomocniczą³⁹. Założenie to znajduje bezpośrednie uzasadnienie w aktualnych wytycznych francuskich, niemieckich oraz CCBE, które wskazują, że korzystanie z AI pozostaje ściśle powiązane z obowiązkami zawodowymi prawnika, a zwłaszcza z kompetencją zawodową oraz niezależnością. Jak wykazano, wytyczne CCBE wyraźnie akcentują, że korzystanie z systemów AI nie może prowadzić do osłabienia samodzielności prawnika ani do przejęcia przez system technologiczny funkcji decyzyjnych, w szczególności w zakresie formułowania ocen prawnych i rekomendacji dla klienta⁴⁰. Przeciwnie, na adwokacie ciąży obowiązek weryfikacji rezultatów generowanych przez system oraz zrozumienia jego ograniczeń, co wpisuje się w szerszy obowiązek zachowania należytej staranności i kompetencji zawodowej. W konsekwencji należy wskazać, że przepis § 23e ust. 1 KEA realizuje zasadę humanocentryzmu albowiem to adwokat ponosi pełną odpowiedzialność za treść udzielanej pomocy prawnej (§ 23e ust. 5

³⁹ <https://sjp.pl/wspomaga%C4%87>

⁴⁰ zob szerzej P. F. Piesiewicz, K. Wojdyło, *Wpływ narzędzi sztucznej inteligencji na samodzielność osądu adwokata. Wyzwania etyczne i poznawcze związane z automatyzacją czynności zawodowych*, tekst ukaże się w czasopiśmie *Palestra* 4/2006.

KEA). W tym ujęciu narzędzia technologiczne, w tym systemy AI, mogą wspierać wykonywanie czynności zawodowych, jednak nie mogą zastępować ludzkiego osądu, wartościowania ani decyzji normatywnej. Rozwinięciem tej zasady są kolejne litery ust. 1 § 23e tj. lit. b) i c), które odnoszą się odpowiednio do zakazu powierzania narzędziom technologicznym wykonywania czynności zawodowych w sposób naruszający samodzielność adwokata oraz jego osobistą i przewodnią rolę w prowadzeniu sprawy, jak również do zakazu naruszenia interesu klienta, w szczególności poprzez zaniechanie przez adwokata własnej oceny i weryfikacji rezultatu działania tych narzędzi.

Rozwiązanie przewidziane w lit. b), odnoszące się do zakazu powierzania narzędziom technologicznym wykonywania czynności zawodowych w sposób naruszający samodzielność adwokata oraz jego osobistą i przewodnią rolę w prowadzeniu sprawy, pozostaje bezpośrednio zakorzenione w przepisie § 7 KEA. Zasada swobody i niezależności (§ 7 zd. 1 KEA) adwokata stanowi podstawę wykluczenia takich sytuacji, w których technologia może ograniczać samodzielność osądu i decyzji. Jednocześnie wynikający z § 7 zd. 2 KEA obowiązek zachowania granic prawidłowego reprezentowania interesów klienta uzasadnia konieczność zachowania realnej kontroli nad sprawą, co pozostaje nie do pogodzenia z możliwą automatyzacją decyzji podejmowaną przez adwokatów w ramach wykonywanych czynności zawodowych.

Z kolei rozwiązanie przewidziane w lit. c), odnoszące się do zakazu naruszenia interesu klienta poprzez zaniechanie własnej oceny i weryfikacji rezultatu działania narzędzi technologicznych, znajduje podstawę w normach § 8 oraz § 7 KEA. Zgodnie z § 8 zd. 1 KEA adwokat zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należytą uczciwością i sumiennością, co obejmuje obowiązek weryfikacji wyników narzędzi technologicznych oraz działania według własnej wiedzy. Równocześnie obowiązek dbałości o interes klienta wymaga, aby podejmowane czynności odpowiadały okolicznościom konkretnej sprawy, co wyklucza bezrefleksyjne przyjmowanie rezultatów generowanych przez narzędzia technologiczne. W tym sensie lit. c) stanowi doprecyzowanie obowiązku staranności i ochrony interesu klienta poprzez jego odniesienie do obowiązku osobistej weryfikacji rezultatów działania narzędzi technologicznych.

2.3. Tajemnica adwokacka i ochrona danych osobowych

Projektowany § 23e ust. 1 lit. a KEA, w zakresie odnoszącym się do informacji objętych tajemnicą zawodową, ma charakter uzupełniający względem obowiązków wynikających z §

19 KEA. Przepis ten nie wprowadza nowej kategorii obowiązków, lecz konkretyzuje sposób ich realizacji w warunkach korzystania z narzędzi technologicznych, w szczególności takich, które wiążą się z przetwarzaniem danych w infrastrukturze podmiotów trzecich. Naruszenie tajemnicy adwokackiej w kontekście korzystania z narzędzi technologicznych może przyjmować postać zarówno bezpośredniego ujawnienia informacji, jak i sytuacji, w których dochodzi do utraty kontroli nad nimi lub stworzenia możliwości dostępu do nich przez podmioty trzecie. W tym kontekście użyte w projektowanym przepisie sformułowanie „wprowadzanie, udostępnianie lub dopuszczanie do przetwarzania informacji objętych tajemnicą zawodową” odnosi się do różnych form posługiwania się informacjami w środowisku technologicznym. Wprowadzanie obejmuje w szczególności wpisywanie treści do interfejsu systemu, przesyłanie dokumentów, danych lub zapytań zawierających informacje dotyczące klienta lub sprawy. Udostępnianie oznacza przekazywanie tych informacji podmiotowi trzeciemu, w tym dostawcy narzędzia technologicznego, który uzyskuje do nich dostęp w związku ze świadczeniem usługi. Natomiast dopuszczanie do przetwarzania odnosi się do sytuacji, w której adwokat korzysta z narzędzia, którego mechanizmy działania powodują, że informacje objęte tajemnicą zawodową są przetwarzane, przechowywane, analizowane lub wykorzystywane w ramach systemu, niezależnie od tego, czy następuje ich dalsze udostępnienie. W takim przypadku ryzyko wynika nie tyle z aktywnego ujawnienia informacji, ile z samego faktu, że dane mogą być analizowane, wykorzystywane do trenowania modeli lub przetwarzane w sposób, nad którym adwokat nie sprawuje realnej kontroli. Wreszcie naruszenie może polegać na braku odpowiedniej oceny narzędzia technologicznego przed jego użyciem, w szczególności w zakresie warunków świadczenia usługi, jurysdykcji przetwarzania danych czy zakresu dostępu dostawcy do informacji. Naruszenie § 23e ust. 1 lit. a) nie musi skutkować faktycznym ujawnieniem informacji, lecz może wynikać już z samego stworzenia sytuacji, w której takie ujawnienie staje się potencjalnie możliwe, jeżeli mechanizmy lub zasady działania narzędzia nie zapewniają należytej ochrony tych informacji, w szczególności w przypadku ich wykorzystania do trenowania modeli.

Należy zauważyć, że korzystanie z wszelkich narzędzi technologicznych, w tym tych z zakresu sztucznej inteligencji, powinno odbywać się w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Powstaje jednak pytanie, dlaczego w projektowanej regulacji proponuje się *explicite* odwołanie do przepisów o ochronie danych osobowych, podczas gdy nie przywołuje się innych gałęzi prawa, jak choćby prawa podatkowego. Tym

bardziej, że adwokaci podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem (art. 80 pr. adw.). W projekcie przyjęto, że zagrożenia dla ochrony prawa podstawowego, jakim jest ochrona danych osobowych, pozostają szczególnie silnie związane z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji, począwszy od trenowania modelu, poprzez jego wykorzystanie do przetwarzania danych osobowych, aż po kwestie dostępu do danych. Nie bez znaczenia jest w tym kontekście również treść motywu 10 preambuły do Rozporządzenia 2024/1689 w sprawie sztucznej inteligencji, która wskazuje na szczególną rolę ochrony danych osobowych w regulacji systemów sztucznej inteligencji⁴¹.

Z punktu widzenia ochrony tajemnicy adwokackiej nie zakazuje się adwokatowi takiego korzystania z rozwiązań opartych o AI, które wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych – możliwe jest przykładowo korzystanie z rozwiązania działającego lokalnie, zapewniającego poufność informacji, przy pomocy którego adwokat przetwarza dane osobowe. W tym ujęciu wyodrębnienie obowiązków związanych z ochroną danych osobowych wydaje się zasadne. Po drugie, celem regulacji jest podkreślenie, że obowiązki w zakresie ochrony tajemnicy adwokackiej nie wyczerpują obowiązków związanych z ochroną danych osobowych, jakie wiążą się z korzystaniem z narzędzi technologicznych opartych o AI. Tymczasem wspomaganie się przez adwokata narzędziami technologicznymi opartymi o AI wymaga spełnienia przez niego bardzo konkretnych obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, których obowiązek zachowania tajemnicy nie konsumuje. Najważniejsze z nich to:

---

⁴¹ motyw 10 Rozporządzenia 2024/1689: *“Podstawowe prawo do ochrony danych osobowych jest gwarantowane w szczególności przez rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 11) i (UE) 2018/1725 12) oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 13). Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE 14) dodatkowo chroni życie prywatne i poufność komunikacji, w tym określając warunki dotyczące przechowywania danych osobowych i nieosobowych w urządzeniach końcowych oraz warunki uzyskiwania dostępu do tych danych z urządzeń końcowych. Te unijne akty prawne stanowią podstawę zrównoważonego i odpowiedzialnego przetwarzania danych, w tym w przypadku gdy zbiory danych zawierają połączenie danych osobowych i nieosobowych. Celem niniejszego rozporządzenia nie jest wpływanie na stosowanie obowiązującego prawa Unii regulującego przetwarzanie danych osobowych, w tym na zadania i uprawnienia niezależnych organów nadzoru właściwych do monitorowania zgodności z tymi instrumentami. W zakresie, w jakim projektowanie, rozwój lub wykorzystywanie systemów AI wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych, niniejsze rozporządzenie nie wpływa też na wynikające z prawa Unii lub prawa krajowego obowiązki w dziedzinie ochrony danych osobowych spoczywające na dostawcach i podmiotach stosujących systemy AI, którzy pełnią funkcję administratorów danych lub podmiotów przetwarzających. Należy również wyjaśnić, że osoby, których dane dotyczą, zachowują wszystkie prawa i gwarancje przyznane im na mocy takiego prawa Unii, w tym prawa związane z całkowicie zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji w indywidualnych sprawach, w tym z profilowaniem. Ustanowione w niniejszym rozporządzeniu zharmonizowane przepisy dotyczące wprowadzania do obrotu, oddawania do użytku i wykorzystywania systemów AI powinny ułatwiać skuteczne wdrażanie i umożliwiać korzystanie przez osoby, których dane dotyczą, z praw i innych środków ochrony prawnej zagwarantowanych na podstawie prawa Unii dotyczącego ochrony danych osobowych i innych praw podstawowych”.*

- obowiązek uwzględnienia ryzyk dla ochrony danych osobowych wynikających z zastosowania narzędzi opartych o AI w analizie ryzyka (art. 32 RODO), w tym obowiązek ustalenia, czy w ramach korzystania z modelu dochodzi do ujawnienia dostawcy jakichkolwiek danych osobowych (inaczej mówiąc, czy dane są przetwarzane lokalnie, czy nie);
- obowiązek odpowiedniego zaktualizowania rejestru czynności przetwarzania danych;
- obowiązek ustalenia, czy korzystanie z modelu nie prowadzi do podejmowania zautomatyzowanych decyzji w rozumieniu art. 22 RODO, a jeżeli tak – obowiązek zalegalizowania takiego przetwarzania danych;
- jeżeli dochodzi do ujawnienia danych osobowych dostawcy rozwiązania, dodatkowo:
- obowiązek ustalenia, w jakim charakterze działa dostawca (administrator, współadministrator, podmiot przetwarzający) oraz czy może wykorzystywać dane osobowe do własnych celów, np. do trenowania modelu;
- jeżeli dostawca działa jako administrator lub współadministrator – obowiązek zalegalizowania takiego układu;
- jeżeli dostawca działa jako podmiot przetwarzający – obowiązek spełnienia wymagań związanych z powierzeniem danych osobowych do przetwarzania (art. 28 RODO);
- obowiązek uwzględnienia dostawcy rozwiązania wśród odbiorców danych osobowych (art. 13 i 14 RODO);
- obowiązek ustalenia, czy w ramach korzystania z modelu nie dochodzi do przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, a jeżeli tak – obowiązek zalegalizowania takiego przekazywania.

W konsekwencji przyjęto, że na poziomie regulacji KEA wprowadzenie ogólnej normy akcentującej powinność zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę danych osobowych wynikającą z właściwych, powszechnie obowiązujących przepisów prawa jest wystarczające i nie wymaga dalszego uszczegółowienia. W zamierzeniu przepis § 23e ust. 4 ma wzmocnić świadomość obowiązków adwokatów w zakresie ochrony danych osobowych w kontekście korzystania z narzędzi technologicznych.

2.4. Obowiązek informacyjny wobec klienta w zakresie korzystania z narzędzi technologicznych

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w wytycznych CCBE dotyczących korzystania z narzędzi AI kwestia informowania klienta ujmowana jest w ramach zasady transparentności.

Zgodnie z pkt 4.4 tych wytycznych („*Transparency and information to the client*”), nie formuluje się ogólnego obowiązku informowania klienta o każdym przypadku wykorzystania narzędzi AI, lecz przyjmuje się, że jeżeli można racjonalnie założyć, iż poinformowany klient mógłby zgłosić zastrzeżenia, postawić warunki lub mieć wątpliwości co do ich użycia, prawnik powinien zapewnić odpowiedni poziom transparentności w relacji z klientem⁴². W wytycznych CCBE przyjęto, że transparentność w zakresie korzystania z AI ujawnia się w sytuacjach istotnych z punktu widzenia interesu klienta, przy czym na adwokacie spoczywa obowiązek ustalenia, kiedy taka sytuacja ma miejsce. Zdaniem projektujących takie ujęcie może prowadzić do szeregu problemów praktycznych w postępowaniach dyscyplinarnych, w szczególności w zakresie dowodowym. Przyjęcie modelu opartego na ocenie, czy w danej sytuacji można było racjonalnie założyć określoną reakcję klienta, prowadzi bowiem do konieczności dokonywania *ex post* rekonstrukcji stanu wiedzy, oczekiwań oraz hipotetycznych zastrzeżeń klienta.

Z tego względu zdecydowano o przyjęciu rozwiązania, zgodnie z którym przepis nie wprowadza generalnego obowiązku informowania klienta o korzystaniu z narzędzi technologicznych, lecz odwołuje się do zasady zaufania jako podstawy relacji między adwokatem a klientem (§ 51 KEA). W tym ujęciu przyjęto, że korzystanie z narzędzi technologicznych, w tym AI, stanowić będzie coraz częstszy element wykonywania czynności zawodowych, co uzasadnia przyjęcie modelu domyślności ich wykorzystania, bez konieczności każdorazowego uprzedniego informowania klienta. Należy przy tym podkreślić, że projektowany przepis nie wprowadza obowiązku ujawniania przez adwokata jego warsztatu pracy, w tym w szczególności stosowanych zapytań (promptów), przyjętych metod pracy ani sposobu operacyjnego wykorzystania narzędzi technologicznych, przy jednoczesnej osobistej odpowiedzialności za korzystanie z AI (§ 23e ust. 1 lit. a) i b) w zw. z § 23e ust. 5). Jednocześnie przyjęto, że projektowany § 23e ust. 2 KEA ma charakter regulacji minimum. Oznacza to, że w określonych sytuacjach zakres informacji przekazywanych klientowi może być szerszy, w szczególności gdy klient oczekuje szczegółowych informacji dotyczących sposobu korzystania z narzędzi technologicznych lub uzależnia powierzenie sprawy od określonych deklaracji po stronie adwokata. Sytuacje takie mogą również wynikać z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W takim przypadku dopuszczalne jest umowne określenie zakresu korzystania z narzędzi technologicznych, wykraczające poza standard wynikający z projektowanego przepisu.

---

⁴² CCBE *guide on the use of generative AI by lawyers*, s. 20

2.5. Kompetencje zawodowe

Projektowany § 23e ust. 3 KEA, zgodnie z którym adwokat korzystający z narzędzi technologicznych powinien znać i rozumieć ograniczenia tych narzędzi oraz ryzyka związane z ich stosowaniem, pozostaje w bezpośrednim związku z obowiązkiem wynikającym z § 8 zd. 2 KEA. Zgodnie z tym przepisem obowiązkiem adwokata jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dążenie do utrzymania wysokiej sprawności zawodowej. W warunkach korzystania z narzędzi technologicznych, w tym systemów AI, obowiązek ten obejmuje również konieczność posiadania wiedzy dotyczącej sposobu działania tych narzędzi, ich ograniczeń oraz ryzyk związanych z ich wykorzystaniem. W tym ujęciu projektowany przepis nie wprowadza nowego obowiązku, lecz doprecyzowuje zakres obowiązku kompetencyjnego adwokata, wskazując, że obejmuje on także umiejętność świadomego i odpowiedzialnego korzystania z narzędzi technologicznych w wykonywaniu czynności zawodowych. Przepis § 23e ust. 3 KEA pozostaje w związku z regulacją zawartą w § 23e ust. 1 lit. c), dotyczącą naruszenia interesu klienta poprzez zaniechanie przez adwokata własnej oceny i weryfikacji rezultatu działania narzędzi technologicznych. Znajomość i rozumienie ograniczeń narzędzi technologicznych oraz ryzyk związanych z ich stosowaniem stanowi warunek możliwości dokonania takiej oceny i weryfikacji. Brak odpowiedniego poziomu wiedzy w tym zakresie może prowadzić do sytuacji, w której adwokat nie jest w stanie prawidłowo ocenić poprawności wygenerowanego rezultatu (output), co w konsekwencji zwiększa ryzyko przyjęcia rozwiązań nieodpowiadających interesowi klienta.

2.6. Osobista odpowiedzialność adwokata

W projektowanym pat. 23e ust. 5 wyrażono zasadę osobistej odpowiedzialności adwokata za podejmowane czynności zawodowe przy korzystaniu z narzędzi technologicznych. Regulacja ta pozostaje w związku zarówno z § 8 zd. 1 KEA, jak i z § 14 KEA. Zgodnie z § 8 zd. 1 KEA adwokat powinien wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należytą uczciwością, sumiennością i gorliwością. Standard ten obejmuje również sposób korzystania z narzędzi technologicznych, w tym obowiązek ich świadomego i krytycznego użycia oraz weryfikacji rezultatów ich działania. Korzystanie z takich narzędzi nie może prowadzić do obniżenia wymaganego poziomu staranności, lecz przeciwnie, wymaga jego zachowania w warunkach zwiększonego ryzyka wynikającego z charakteru tych rozwiązań. Jednocześnie § 14 KEA przesądza, że adwokat odpowiada za formę i treść pism procesowych

przez niego zredagowanych, niezależnie od tego, czy zostały one podpisane. W kontekście korzystania z narzędzi technologicznych oznacza to, że odpowiedzialność ta obejmuje również sytuacje, w których treść pisma została przygotowana przy ich wykorzystaniu. Sposób powstania treści pozostaje irrelevantny z punktu widzenia przypisania odpowiedzialności zawodowej.

2.7. Zmiana § 19 ust. 6 KEA

Zmiana brzmienia § 19 ust. 6 KEA polega na usunięciu obowiązku uprzedzenia klienta o ryzyku związanym z zachowaniem poufności przy przekazywaniu informacji za pomocą elektronicznych i podobnych środków przekazu. Dotychczasowe brzmienie przepisu zostało ukształtowane w realiach, w których korzystanie z komunikacji elektronicznej nie miało charakteru powszechnego, a poziom świadomości ryzyk związanych z jej wykorzystaniem był istotnie niższy. W obecnych warunkach przekazywanie informacji za pomocą środków elektronicznych stanowi standard wykonywania czynności zawodowych. W konsekwencji obowiązek każdorazowego uprzedzania klienta o tych ryzykach utracił swoją funkcjonalną aktualność i w praktyce nie był realizowany. Usunięcie tej części § 19 ust. 6 KEA nie prowadzi do obniżenia standardu ochrony tajemnicy zawodowej, albowiem nadal obowiązuje wymóg zachowania szczególnej ostrożności przy przekazywaniu informacji objętych tajemnicą zawodową.

3. Informacja o pracach nad projektem

Niniejszy projekt został opracowany przez grupę roboczą Zespołu ds. zmian w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu:

- adw. Tomasza Krawczyka (przewodniczącego Zespołu),
- dr. hab. adw. Piotra Piesiewicza, prof. USWPS (wiceprzewodniczącego Zespołu),
- adw. Krzysztofa Wojdyło (członka Zespołu).

Prace nad projektem były prowadzone w okresie od października 2025 r. do marca 2026 r. Założenia projektu wraz z jego uzasadnieniem zostały przedstawione przez autorów podczas posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej w Olsztynie w dniu 28 marca 2026 r. Problematyka dotycząca tajemnicy zawodowej oraz obowiązku informacyjnego była w toku prac konsultowana z dr. adw. Wojciechem Marchwickim (członek Zespołu), natomiast kwestie związane z ochroną danych osobowych z dr. adw. Pawłem Litwińskim (członek Zespołu).